

Training helpt pleegouders om te gaan met moeilijk gedrag pleegkinderen

'Je moet hen veel kansen geven'

Nicole Vande Putte: 'Je moet beginnen met alledaagse regels.'

Ann Theys: 'De tips bieden je handvaten om constructiever te reageren.'

BRUSSEL • De mishandeling van het pleegmeisje uit Duffel dreigt pleegzorg in een slecht daglicht te stellen. Ook al blijft nestwarmte op afstand vaak de beste oplossing voor kinderen in thuisnood, pleegouders moeten zich wel bewust zijn van mogelijke valkuilen (DM 16/5). Pleegmama Ann Theys leerde in een nieuw trainingsproject omgaan met moeilijk gedrag van haar pleegdochter. 'Ik reageer nu constructiever, dat werkt.'

DOOR MATHALIE CARPENTIER

Ann Theys bewondert haar pleegdochtertje Li (8). Li's ouders zijn asielzoekers en worstelden zelf zo met het leven dat er voor Li amper oog was. Dat gevoel wis je niet zomaar uit. Theys: "Li is geen moeilijk kind. Ze houdt zich kranig in vergelijking met de spanningen thuis. Maar uit een onderzoeksvragenlijst over haar gedrag kwamen toch enkele risicofactoren naar voren. De onderzoekers raadden ons aan er als pleeggezin alert voor te zijn."

Zo heeft Li moeite om rekening te houden met anderen. Ze liegt regelmatig. Omdat ze het thuis mist, vraagt ze soms grenzeloos veel aandacht aan haar pleegouders. "Na een uitje met ons, kan ze zich erg veel eisend opstellen. Dan aanvaardt ze niet dat ze ook eens alleen moet spelen. Ze heeft ook weinig empathie voor andere kinderen. Li laat weinig emoties bij zichzelf toe. Ze heeft de neiging om kindjes op school die wel

hun gevoelens tonen, te pesten. Toen een kind huilde omdat haar mama in het ziekenhuis lag, zei Li dat dat haar geen barst kon schelen."

Li is een van de bijna 6.000 kinderen en jongvolwassenen die vandaag in een pleeg- of gastgezin verblijven. De vraag groeit. De wachtlijst ook, want het tekort aan pleegouders blijft. En de gezinnen die zich wel engageren, hebben nood aan ondersteuning. Daarom lanceerde Frank Van Hoven van de vzw Opvang samen met professor Vanderfaillie (VUB) het unieke project 'Pleegouders versterken in Opvoeding'. "40 procent van de door ons gescreende pleegkinderen vertoont soms ernstig probleemgedrag", zegt Frank Van Hoven die 84 langdurige pleegplaatsingen bestudeerde. "Vreemd is dat niet, ze komen ook vaak met een heel zware emotionele rugzak aan in een pleeggezin."

Vicieuze cirkel

Het gaat om stelen, liegen, agressief uithalen, grenzen overschrijden of ongehoorzaam zijn. Niet een keer, maar frequent en verschillende dingen tegelijk. Van Hoven: "Als ouders, wie dan ook, geconfronteerd worden met ernstig probleemgedrag, heeft dat invloed op hun opvoedingsaanpak. Ze zijn minder positief betrokken en ze gaan proberen kinderen door controle in te perken. Ze gaan meer straffen en inconsequenter straffen. Dat heeft dan weer een negatieve impact op het probleemgedrag, waardoor je in een vicieuze cirkel kan verzeilen."

Het project wil de pleegouders die moeilijkheden ondervinden ondersteunen, zegt Van Hoven. "Pleegouders die in een geïsoleerde situatie zitten, raden we aan meer steun te zoeken bij andere pleegouders of hun familie. We stimuleren positieve interacties tussen pleegouders en hun pleegkind, bijvoorbeeld door minstens elke dag 10 minuten zonder conflict te spelen." Daarnaast leren ze hen respectvol maar duidelijk om te gaan met negatief gedrag zonder te vervallen in preken of roepen. "En we leren hen vermijden dat de situatie escaleert. Pleegkinderen zijn vaak erg gevoelig, ze weten iemands gevoelige snaar ook snel te

**FRANK VAN HOVEN
(VZW OPVANG):**

Probleemgedrag bij pleegkinderen is niet vreemd: vaak hebben ze een zware emotionele rugzak

vinden wat problemen kan verergeren. We leren pleegouders om rustig te blijven."

Tips om concreet gedrag aan te pakken, kunnen veel resultaat opleveren, weet pleegmama Theys. "Wij communiceerden al erg open met Li. Toch vroeg ik me vaak af of ik niet overdreef bij problemen. Nu voel ik me gesteund als ik grenzen trek. Ze bieden je geen wondermiddel, maar handvaten om constructiever te reageren of de band met je

kind weer positief aan te halen. Het werkt als je kind ziet dat je rustig blijft."

"Als ik haar vroeger betrapte op een leugen, sprak ik haar er telkens wel op aan. Maar ik werd er moedeloos van dat ze weer loog, en zij had het gevoel dat ze enkel negatieve opmerkingen kreeg. Toen Li een tekening van een klasgenootje beschadigd had, heb ik haar rustig gezegd dat het zo niet verder kon en haar gevraagd hoe ze het zelf wou herstellen. Ze had zelf een inbreng. Ze heeft een nieuwe tekening gemaakt en zich verontschuldigd. Als je dat telkens positief stimuleert, krijg je ook meer van dat gewenste gedrag."

Nicole Vande Putte (53) past bij haar 3 pleegjongens dezelfde regels toe als in het internaat waar ze directrice is. "Warme duidelijkheid" noemt ze het zelf. "Als je ongevoelig gedrag wil aanpakken, moet je beginnen met alledaagse regels. Als ze in bed liggen en een knuffel gekregen hebben, is het hoogst uitzonderlijk dat ze er weer uit mogen. Ze moeten aan tafel blijven zitten tot ze klaar zijn. Ik ben lief, maar ze weten waar ze aan toe zijn. En ik luister. Weet je waar kinderen heen trekken als ze boos zijn? Naar hun lievelingsdier. Dus hebben wij veel huisdieren. Thuis en op internaat."

Haar pleegkinderen stellen het goed, wat is haar gouden raad? "Je moet hen veel kansen geven. Elk kind heeft andere gewoontes, ze komen ook uit een ander nest. Desnoods herhaal je 30 keer dat de regels bij jou anders zijn, maar je blijft rustig. En als het echt niet anders kan, straf je. Maar je moet hen ook weer carte blanche durven geven."

Bron: De Morgen 17/05/2011